

W tej mowie Bóg stwierdza, że w dniu wyprowadzania Izraelitów z Egiptu (7,22a) nie nakazał im ofiar całopalnych i krwawych (7,22b), ale wyłącznie nakazał im – swojemu Ludowi (7,23d) – posłuszeństwo wobec Niego, ich Boga (7,23bc). Jest to szczególnie o dużym znaczeniu, przy czym trzeba dostrzec 2 fakty:

a/. Bóg w ramach tekstu Wj 1–18 jako powód wyprowadzenia Izraelitów z Egiptu na pustynię przekazał przez Mojżesza faraonowi konieczność złożenia Mu ofiary na pustyni (por. Wj 3,18). Czynność złożenia ofiary jest tu określona czasownikiem «זָבַח», wyrażającym jedynie ogólnie akt ofiarowania, nie zaś konkretny rodzaj ofiary. Ten sam czasownik odnośnie powodu wyjścia z Egiptu występuje w dialogach Mojżesza i faraona (Wj 5,3.8.17; 8,4.21.22.23.24.25). Ponadto czasownik «זָבַח», występuje jeszcze w Wj 13,15, określając nakazany przez Boga akt ofiarowania Mu pierworodnych. Nigdzie w tych miejscach **nie ma** rzeczownika «זָבַח», zawartego w mowie Jeremiasza (7,22b).

Z kolei rzeczownik «זָבַח» występuje raz w nakazie Boga (Wj 12,27), ale jako część słowa złożonego «זָבַח־פֶּסַח», określającego baranka–Paschę, a nie zwyczajną ofiarę krwawą «זָבַח».

Tenże rzeczownik pojawia się jeszcze w Wj 1–18 dwa razy i to jako składowa identycznej co w Jr 7,22b sekwencji «ofiary krwawe i ofiary całopalne» (זָבַח, עֹלָה)⁴⁸¹, lecz nie w ramach nakazów Boga: Wj 10,25 przedstawia słowa Mojżesza do faraona o konieczności podarowania Izraelitom zwierząt, które oni złożą Bogu w ofierze na pustyni; Wj 18,12 mówi o ofierze całopalnej, jaką Jetro, teść Mojżesza, kapłan madianicki, złożył na cześć Boga w podzięce za wyprowadzenie Izraela z niewoli. Bóg tej ofiary nie nakazał, nie jest ona w centrum kultu nakazanego w prawie Paschy (w centrum jest świętowanie w nocy 15. Abib, baranek–Pascha, niekwaśne pokarmy przez 7 dni, ofiarowanie pierworodnych).

b/. Bóg w ramach przymierza synajskiego nakazał składanie ofiar całopalnych i biesiadnych.

W Biblii oba rodzaje ofiar aż 43 razy⁴⁸² występują razem jako ofiary o jednakowej, najwyższej ważności kultycznej.

Para ta nie znajduje się nigdzie w Wj 1–18 jako element kultu, nakazanego przez Boga⁴⁸³.

⁴⁸¹ Por. R. E. Watts, 'ŌLĀH: The Rhetoric of Burnt Offerings, „Vetus Testamentum” 56 (2006), s. 126.

⁴⁸² Szukano w *BibleWorks 6.0*, dając w Command Center rozkaz dla WTM: זָבַח@n* עֹלָה@n*

⁴⁸³ Natomiast zapowiedziany przez Boga znak złożenia tej ofiary przez uwolnionych z Egiptu (por. Wj 3,12: תַּעֲבֹדוּן אֶת־הָאֱלֹהִים עַל הַהָר הַזֶּה:) wypełniony został dzięki obecności kapłana Jetry u stóp Horebu w Refidim – por. Wj 18,12.